

ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Юридичний факультет
Кафедра “Політологія та загальноправові дисципліни”

СИЛАБУС
навчальної дисципліни (обов’язкова)
ОК 04 ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В ГАЛУЗІ ПОЛІТИЧНИХ НАУК
Обсяг освітнього компоненту – 4 кредити (120 годин)

Освітня програма – Політологія
Спеціальність – 052 «Політологія»
Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА

Попович Яна Максимівна,
кандидат філософських наук, доцент

Контактна інформація:

- 063-281-56-86;
- e-mail: porovych.jana@gmail.com;

Час і місце проведення консультацій:
згідно розкладу

ОПИС КУРСУ

В умовах сьогодення політична наука потребує необхідного методичного та емпіричного забезпечення. Політичне життя, яке постійно розвивається та динамізується невинно створює умови для інноваційних змін. Методика і технологія політичних досліджень відповідає на найбільш актуальні запити загального політологічного дискурсу, тобто щодо застосування основних загальнонаукових та прикладних методів у аналітиці політичних процесів. Наукове дослідження - це творчий і дуже індивідуальний процес, що вимагає повного занурення і уваги до найдрібніших деталей. Проте, дослідницька робота незмінно повинна проводитися за певними правилами, що дозволяють привести готовий матеріал в єдину і зручну для сприйняття форму. Саме тому методи дослідження мають велике значення. Для того щоб визначитися з тим, що ж собою являють методи дослідження, варто почати з більш загальних понять. Наукове дослідження - це цілеспрямований процес, пов'язаний із бажанням

пізнавати і вивчати якісь аспекти і закономірності. У кожного наукового дослідження має бути своя чітка, сформульована мета, яка має бути спрямована на пізнання чогось невідомого, пошук відповідей на нагальні запитання, або ж підтверджень різних наукових припущень.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета курсу «Прикладні дослідження в галузі політичних наук» полягає в ознайомленні здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти із місцем порівняльного аналізу в системі політичної науки та основними засадами соціополітичних поділів і компаративістики як важливими передумовами професійного становлення політолога.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Прикладні дослідження в галузі політичних наук» будуть сформовані:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному середовищі.

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми політичних наук на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК02. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в політичних науках та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з політичних наук та суміжних галузей.

СК03. Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері політичних наук, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності.

СК05. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері політичних наук, оцінювати та забезпечувати якість виконаних досліджень.

СК06. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проекти у сфері політичних наук та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їхньої реалізації.

СК07. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку політичних наук.

СК 08. Здатність складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та реєстрації прав інтелектуальної власності.

Очікуванні програмні результати навчання:

ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з політичних наук та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері політичних наук та/або здійснення інновацій.

ПРН03. Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми політичних наук з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових аспектів.

ПРН04. Формулювати проблеми, конструювати дизайн та використовувати кількісні та якісні методи під час проведення теоретичних та/або прикладних досліджень.

ПРН05. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з політичних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного опанування необхідними компетентностями та набуття вміннями і навичками запропонованої навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні спиратися на результати навчання, які отримано ними при вивченні гуманітарних дисциплін, зокрема навчальної дисципліни “Управління науковими проєктами та захист інтелектуальної власності”.

Компетентності, які набуде і розвине в процесі навчання та результати навчання здобуті при вивченні цієї дисципліни, майбутній фахівець може використати у професійній діяльності під час аналізу процесів і явищ політичного життя сучасного українського в цілому, перехідного суспільства, та видів і форм владних відносин в контексті політичної трансформації, проявів демократичних та авторитарних тенденцій у трансформаційних процесах.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Аудиторна робота під час вивчення навчальної дисципліни “Прикладні дослідження в галузі політичних наук” складається з вивчення теоретичного матеріалу та виконання практичних робіт.

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми практичних робіт, год.
1	2	3

Змістовий модуль 1. Базові принципи та підходи вивчення політичних явищ		
1	Тема 1. Історія становлення сучасної методики політичного. Сутність та зміст політичного дослідження (5 годин)	Тема 1. Особливості соціально-політичної сфери життя суспільства та основні проблеми її дослідження (2 годин)
2	Тема 2. Наукова теорія та гіпотеза у політичному дослідженні (5 годин)	Тема 2. Розробка наукової теорії, її складові та функції. (2 годин)
3	Тема 3. Програма політичного дослідження та її структура. Реалізація програми у дослідницькому процесі (5 годин)	Тема 3. Врахування в програмі дослідження альтернативних гіпотез. Польові експерименти та експериментальні програми. (2 годин)
Змістовий модуль 2. Практико – прикладні аспекти політичних досліджень		
4	Тема 4. Принципи політичного дослідження. Загальнонаукова методологія та особливості її застосування в політичних дослідженнях. (5 годин)	Тема 4. Поняття принцип філософського та наукового пізнання. Фундаментальні принципи пізнання. (3 годин)
5	Тема 5. Формально-логічні методи політичних досліджень. Емпіричні методи політичних досліджень (5 годин)	Тема 5. Сутність системного методу та його основні аспекти. Основні напрямки системного підходу. Структурно - функціональний аналіз соціально - політичних процесів та явищ. (3 годин)
6	Тема 6. Опрацювання даних політичного дослідження (5 годин)	Тема 6. Збирання та аналіз даних. Кодування, книга кодів та кодувальний бланк. Опис даних: побудова таблиць, діаграм, гістограм (3 годин)

САМОСТІЙНА РОБОТА

Кожен здобувач вищої освіти повинен самостійно опанувати наступні теми навчальної дисципліни:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Види політичних (політологічних) досліджень та їх	12
2	Принципи формулювання наукових гіпотез у науковій аналітиці.	12
3	Особливості інтерпретації результатів політологічного дослідження.	12
4	Основні закони та закономірності застосування	12
5	Контент та івент аналіз даних, дискурс	12
6	Аналіз таблиць для політичного дослідження.	15
	Разом	75

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРАЛА

Навчально-методичні розробки:

- Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Прикладні дослідження в галузі політичних наук».
- Програма навчальної дисципліни «Прикладні дослідження в галузі політичних наук».
- Силабус з навчальної дисципліни «Прикладні дослідження в галузі політичних наук».

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

1. Методологія політичних досліджень та прикладний політичний аналіз : навч.-метод. посіб. для здобувачів першого рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 052 «Політологія» [Електронне видання] / уклад. А. В. Козьмініх ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2024. 80 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/27314>

2. Попович В.М., Попович Я.М., Сизоненко О.О. Соціальне обслуговування в системі електронного урядування в умовах інформаційного суспільства: соціологічний та політичний аспекти: монографія. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. 173 с.

3. Таран В.О, Попович В.М., Попович Я.М. Методологія та організація наукових досліджень: посібник. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. 482 с.

4. Шостак І.В. Анкетування: методичні рекомендації щодо організації та проведення соціологічного дослідження. Острог, 2021. 40 с.

5. Громадська Н. А. Методологія політичного аналізу: методичні рекомендації. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. 56 с.

6. Байрак С. О. Методика і техніка політичних досліджень: програма нормативної навчальної дисципліни підготовки бакалавра, спеціальність 052 «Політологія», освітньої програми «Політологія та державне управління» / С. О. Байрак; Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2018. 35 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСУ

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» контрольні заходи включають в себе поточний, проміжний та підсумковий контроль. У процесі вивчення навчального матеріалу дисципліни «Прикладні дослідження в галузі політичних наук» використовуються наступні форми контролю:

1. **Поточний контроль** – охоплює визначені програмою освітнього компоненту контрольні заходи, що відбуваються під час проведення

практичних занять з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти на етапі первинного засвоєння навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та практичного занять, умінь самотійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислити зміст вивчаємої теми, умінь публічно чи письмово подати певний матеріал, а також завдань самотійної роботи. Результати поточного контролю враховуються науково-педагогічним працівником при визначенні результатів проміжного контролю.

2. Проміжний контроль – використовується при визначенні підсумкової оцінки з освітнього компонента і засвідчує здобуття певних результатів навчання та їх рівень. При цьому позитивні оцінки з визначених програмою освітнього компонента контрольних заходів є необхідною умовою для отримання здобувачем вищої освіти підсумкового контролю.

3. Підсумковий контроль – здійснюється у формі семестрового заліку з навчальної дисципліни та визначається за результатами поточного і проміжного контролю, і не передбачає проведення окремого заходу та присутності здобувача вищої освіти.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами підсумкового контролю. При цьому оцінка підсумкового контролю визначається за двобальною шкалою «зараховано – не зараховано»

Під час контролю враховуючи наступні види робіт:

- виконання практичних завдань, підготовка рефератів – до 40 балів;
- поточний, проміжний контроль – до 40 балів;
- наукова діяльність (участь у кафедральній науково-дослідній роботі, у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, у написанні наукових статей) – до 20 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при поточному та рубіжному (модульному) оцінюванні знань

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	зараховано
15	15	15	15	15	25	

T1, T2 ... T6 - теми змістових модулів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
60 – 100	60 – 100	зараховано
1-59	незадовільно	не зараховано

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика дедлайнів передбачає не лише присутність здобувача вищої освіти на лекціях і практичних заняттях, а й його активну роботу. У разі невідвідування занять без поважних причин, здобувач вищої освіти зобов'язаний опрацювати навчальний матеріал шляхом підготовки та захисту реферату за пропущеною темою занять.

Політика дотримання академічної доброчесності полягає у запровадженні положень норм чинного законодавства України в науково-дослідній сфері та освітнього процесу, правил Кодексу академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» та дотриманні стандартів чесної й високопрофесійної діяльності науково-педагогічних працівників кафедри та здобувачів вищої освіти.

Під час вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти повинен дотримуватися етичних принципів і цінностей академічної доброчесності, при цьому він зобов'язаний з повагою та толерантністю ставитися до всіх членів академічної спільноти. Так, з метою забезпечення довіри до результатів навчання здобувач вищої освіти повинен виконувати контрольні роботи самостійно, при цьому не допускається залучення при розв'язанні індивідуальних занять інших осіб. У разі виявлення ознак академічного плагіату, а також самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману, зазначена робота не зараховується і навчальна дисципліна не вважається зарахованою.

За порушення академічної доброчесності здобувач вищої освіти може бути притягнутий до академічної відповідальності, а саме: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії тощо; відрахування з університету, застосовується у випадку систематичних грубих порушень і лише після того, як не дали ефекту інші заходи впливу.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

- Система дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» (Система Moodle) <https://moodle.zp.edu.ua/>;
- Електронний Інституційний репозитарій Національного університету «Запорізька політехніка» <http://eir.zp.edu.ua/>;
- Інформаційні електронні ресурси наукової бібліотеки університету «Запорізька політехніка» <http://library.zp.edu.ua/>.